

Rada Europejska

Bruksela, 23 marca 2023 r.
(OR. en)

EUCO 4/23

CO EUR 3
CONCL 2

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Dotyczy: Posiedzenie Rady Europejskiej (23 marca 2023 r.)
– Konkluzje

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje przyjęte przez Radę Europejską na wyżej wspomnianym posiedzeniu.

Rada Europejska przeprowadziła wymianę poglądów z sekretarzem generalnym Organizacji Narodów Zjednoczonych Antóniem Guterresem.

*

* *

I. UKRAINA

1. Rada Europejska ponownie zdecydowanie potępia rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie, która stanowi jawne pogwałcenie Karty Narodów Zjednoczonych, i przypomina o niezachwianym poparciu Unii Europejskiej dla niezależności, suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową oraz dla jej niezbywalnego prawa do samoobrony przed rosyjską agresją.
2. Rada Europejska z zadowoleniem odnotowuje rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie zasad Karty Narodów Zjednoczonych leżących u podstaw kompleksowego, sprawiedliwego i trwałego pokoju w Ukrainie, przyjętą przy szerokim poparciu społeczności międzynarodowej. Ponownie wyraża poparcie dla formuły pokojowej przedstawionej przez prezydenta Wołodymyra Zełenskiego. Unia Europejska będzie nadal współpracować z Ukrainą nad 10-punktowym planem pokojowym.
3. Rosja musi zaprzestać swojej agresji i niezwłocznie, całkowicie i bezwarunkowo wycofać wszystkie swoje siły zbrojne i siły poplecnicze z całego terytorium Ukrainy w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową. Międzynarodowe prawo humanitarne – w tym przepisy dotyczące traktowania jeńców wojennych – musi być przestrzegane. Rada Europejska z całą stanowczością potępia przemoc seksualną i motywowaną płcią. Rosja musi niezwłocznie zapewnić bezpieczny powrót Ukraińców, w szczególności dzieci, przymusowo wywiezionych lub deportowanych do Rosji. W tym kontekście Rada Europejska przyjmuje do wiadomości wydane niedawno przez Międzynarodowy Trybunał Karny nakazy aresztowania prezydenta Rosji i jego komisarz ds. praw dziecka za zbrodnię wojenną polegającą na bezprawnej deportacji i wywożeniu ukraińskich dzieci z okupowanych obszarów Ukrainy do Rosji.

4. Rosja musi natychmiast zaprzestać działań zagrażających bezpieczeństwu jądrowemu i bezpieczeństwu fizycznemu cywilnych obiektów jądrowych w Ukrainie. Unia Europejska w pełni popiera prace Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej.
5. Unia Europejska jest zdecydowanie zaangażowana w zapewnienie pełnego rozliczenia zbrodni wojennych i pozostałych najpoważniejszych zbrodni popełnionych w związku z rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, w tym w drodze ustanowienia odpowiedniego mechanizmu ścigania zbrodni agresji, która jest zbrodnią wagi międzynarodowej. W tym kontekście Rada Europejska przyjmuje z zadowoleniem porozumienie w sprawie utworzenia w Hadze nowego Międzynarodowego Centrum Ścigania Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (ICPA), które będzie związane z istniejącym wspólnym zespołem dochodzeniowo-śledczym wspieranym przez Eurojust. Potwierdza swoje poparcie dla dochodzeń prowadzonych przez prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zbliżające się negocjacje dotyczące nowej konwencji w sprawie współpracy międzynarodowej w zakresie prowadzenia dochodzeń w sprawie ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i innych zbrodni międzynarodowych oraz ich ścigania.
6. Unia Europejska podtrzymuje swoje zobowiązanie do utrzymywania i zwiększania zbiorowej presji na Rosję, również za pomocą ewentualnych dalszych środków ograniczających, oraz do kontynuowania wraz z partnerami prac nad pułapem cenowym dla ropy naftowej. Rada Europejska podkreśla znaczenie i pilny charakter wzmocnienia wysiłków na rzecz zapewnienia skutecznego wdrażania sankcji na szczeblu europejskim i krajowym oraz jest głęboko zaangażowana na rzecz skutecznego zapobiegania obchodzeniu sankcji w państwach trzecich i przez państwa trzecie, a także przeciwdziałania temu zjawisku. Rada Europejska zwraca się do Rady i Komisji, by wzmocniły wszystkie niezbędne instrumenty egzekwowania oraz by w tym celu opracowały, wraz z państwami członkowskimi, w pełni skoordynowane podejście. Unia Europejska zintensyfikuje współpracę z partnerami w celu przeciwdziałania fałszywym rosyjskim narracjom i dezinformacji na temat wojny.

7. Unia Europejska stanowczo i w pełni solidaryzuje się z Ukrainą i będzie nadal zapewniać Ukrainie i jej obywatelom zdecydowane wsparcie polityczne, gospodarcze, wojskowe, finansowe i humanitarne, tak długo jak będzie to potrzebne. Unia Europejska i państwa członkowskie zwiększają wysiłki, aby pomóc Ukrainie w zaspokojeniu pilnych potrzeb wojskowych i obronnych. Biorąc pod uwagę interesy wszystkich państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, Rada Europejska z aprobatą przyjmuje wypracowane w Radzie porozumienie w sprawie pilnego dostarczenia Ukrainie amunicji ziemia-ziemia i amunicji artyleryjskiej oraz – jeśli Ukraina o to wystąpi – pocisków, w tym poprzez wspólne zamówienia i uruchomienie odpowiedniego finansowania, również z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, z myślą o dostarczeniu 1 miliona sztuk amunicji artyleryjskiej w ramach wspólnych wysiłków w najbliższych dwunastu miesiącach, bez uszczerbku dla specyficznego charakteru polityki bezpieczeństwa i obrony niektórych państw członkowskich.
8. Unia Europejska jest nadal zdecydowana wspierać – w koordynacji z partnerami międzynarodowymi – naprawę, odbudowę i rekonstrukcję Ukrainy. W tym kontekście Rada Europejska potwierdza pełne poparcie UE dla ustanowienia międzynarodowego mechanizmu rejestrowania szkód wyrządzonych przez Rosję. Wraz z partnerami Unia Europejska będzie nadal intensyfikować prace na rzecz wykorzystania zamrożonych i immobilizowanych aktywów Rosji do odbudowy Ukrainy i do celów reparacji, zgodnie z prawem unijnym i międzynarodowym.
9. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Ukrainy i jej wysiłki na rzecz reform oraz podkreśla znaczenie procesu przystąpienia Ukrainy do UE, zgodnie ze swoimi wcześniejszymi konkluzjami, w szczególności konkluzjami z 23–24 czerwca 2022 r.
10. Unia Europejska będzie nadal udzielać Republice Mołdawii wszelkiego stosownego wsparcia – w tym na rzecz wzmocnienia odporności, bezpieczeństwa, stabilności, gospodarki i dostaw energii w tym kraju w obliczu destabilizujących działań podmiotów zewnętrznych – a także wsparcia na drodze jej przystąpienia do Unii Europejskiej. Rada Europejska zwraca się do Komisji, aby przed kolejnym jej posiedzeniem przedstawiła pakiet wsparcia.

11. Rada Europejska potępia ciągle wojskowe wsparcie, jakiego rosyjskiej wojnie napastniczej udzielają Iran i Białoruś. Wzywa wszystkie kraje, by nie udzielały rosyjskiej wojnie napastniczej wsparcia materialnego ani innego.
12. Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie i wykorzystywanie przez Rosję żywności jako broni podważają globalne bezpieczeństwo żywnościowe. W tym kontekście Rada Europejska przyjmuje do wiadomości przedłużenie oenztowskiej czarnomorskiej inicjatywy zbożowej. Inicjatywa ta, unijne korytarze solidarnościowe i ukraińska inicjatywa „Ziarno z Ukrainy” mają zasadnicze znaczenie dla zwiększenia globalnego bezpieczeństwa żywnościowego. Podkreśla ona potrzebę zapewnienia stałej dostępności i przystępności cenowej produktów rolnych dla krajów najbardziej potrzebujących.

II. KONKURENCYJNOŚĆ, JEDNOLITY RYNEK I GOSPODARKA

13. W związku z coraz bardziej złożonymi wyzwaniami (zmiana klimatu, sytuacja geopolityczna, ceny energii, powtarzające się wstrząsy w łańcuchach dostaw, tendencje demograficzne, niedobory pracowników, różnice we wzroście gospodarczym i luka innowacyjna) Unia Europejska buduje solidną i dostosowaną do przyszłych wyzwań gospodarkę, która zapewnia długoterminowy dobrobyt. Wymaga to zintegrowanego podejścia we wszystkich obszarach polityki, aby zwiększyć wydajność i wzrost gospodarczy w całej bazie ekonomicznej naszego kontynentu, łącząc pogłębiony jednolity rynek oraz wzmocnione polityki przemysłową, rolną i handlową.

Unia Europejska zapewni swoją konkurencyjność, zwiększając swoją odporność i wydajność, ułatwiając finansowanie, dążąc do zapewnienia przystępnej cenowo energii, zmniejszając swoje strategiczne zależności, inwestując w umiejętności przyszłości i przystosowując swoją bazę ekonomiczną, przemysłową i technologiczną do potrzeb zielonej i cyfrowej transformacji, bez pozostawiania nikogo w tyle.

Rada Europejska zwraca się do Rady i Komisji o kontynuowanie prac nad wszystkimi tymi aspektami oraz o przedstawienie sprawozdania z postępów przed jej posiedzeniem w czerwcu 2023 r. Ponadto Rada jest proszona o coroczne dokonywanie oceny postępów w oparciu o wkład Komisji, w tym kluczowe wskaźniki efektywności.

Jednolity rynek oraz długoterminowa konkurencyjność i wydajność

14. Jednolity rynek jest podstawą dobrobytu Europy i poprawia życie obywateli od czasu jego utworzenia trzy dekady temu. Jego wymiar społeczny leży u podstaw wysoce konkurencyjnej społecznej gospodarki rynkowej. Na przestrzeni lat przyniósł on znaczny wzrost wymiany handlowej między państwami członkowskimi i stanowił trampolinę dla europejskich przedsiębiorstw umożliwiającą wejście na globalne rynki. Jednolity rynek nie tylko przyczynił się w znacznym stopniu do wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, ale także umożliwił obywatelom europejskim korzystanie z wysokich standardów społecznych i środowiskowych oraz silnej ochrony konsumentów, czyniąc z Europy globalny podmiot wyznaczający standardy.
15. Rada Europejska popiera ponowne skupienie się na egzekwowaniu obowiązujących przepisów dotyczących jednolitego rynku oraz na usuwaniu barier, jak zaproponowano w komunikacie Komisji pt. „30-lecie jednolitego rynku”. Dobrze funkcjonujący jednolity rynek nadal ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia zielonej i cyfrowej transformacji, dla naszego przyszłego wzrostu gospodarczego i dla spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Rada Europejska wzywa do podjęcia ambitnych działań w celu ukończenia budowy jednolitego rynku, w szczególności w sektorze cyfrowym i sektorze usług, oraz zaradzenia słabościom ujawnionym w czasie ostatnich kryzysów, przy zapewnieniu równych warunków działania zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i globalnym. Szczególną uwagę należy zwrócić na MŚP.
16. Opierając się na komunikacie Komisji pt. „Długoterminowa konkurencyjność UE – spojrzenie na okres po 2030 r.”, Rada Europejska wzywa do poczynienia postępów w pracach w następujących obszarach:
 - a) Prowzrostowe otoczenie regulacyjne
 - uproszczenie ogólnego otoczenia regulacyjnego i zmniejszenie obciążeń administracyjnych, w tym poprzez przyspieszenie procedur wydawania pozwoleń, przeprowadzanie sprawdzianów konkurencyjności w odniesieniu do nowych wniosków ustawodawczych oraz znacznie szersze wykorzystywanie rozwiązań cyfrowych (takich jak identyfikacja elektroniczna oraz nadające się do odczytu maszynowego i znormalizowane dane). Należy zracjonalizować wymogi sprawozdawcze, zwłaszcza we wszystkich unijnych przepisach dotyczących ekologii, cyfryzacji i gospodarki;

- skuteczne egzekwowanie przepisów dotyczących jednolitego rynku w celu zapewnienia konwergencji regulacyjnej we wszystkich sektorach, w tym w sektorze usług;
- zintensyfikowanie wysiłków na szczeblu krajowym i unijnym w celu zmniejszenia barier dla przedsiębiorstw transgranicznych oraz poczynienie postępów w pracach nad dostępem do leków we wszystkich państwach członkowskich, przy jednoczesnym wzmacnianiu zachęt do inwestowania w innowacje.

b) Inwestycje

- pogłębienie unii rynków kapitałowych, usunięcie pozostałych barier dla finansowania transgranicznego, ułatwienie dostępu do prywatnego kapitału na potrzeby inwestycji i uruchomienie takiego kapitału, w szczególności dla MŚP. Rada Europejska wzywa Parlament Europejski i Radę do ukończenia prac nad wnioskami ustawodawczymi w tym obszarze przed końcem bieżącego cyklu legislacyjnego;
- zapewnienie pełnego uruchomienia dostępnego finansowania i istniejących instrumentów finansowych oraz wykorzystywanie ich w bardziej elastyczny sposób, tak by zapewnić terminowe i ukierunkowane wsparcie w sektorach strategicznych bez uszczerbku dla celów polityki spójności. Rada Europejska przypomina, że przyjęła do wiadomości, że Komisja zamierza przed latem 2023 r. przedstawić wniosek w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Suwerenności z myślą o wspieraniu inwestycji w sektorach strategicznych;
- wzmocnienie kluczowych ekosystemów w celu zapewnienia bezpiecznych, stabilnych i zrównoważonych łańcuchów dostaw na potrzeby dwojakiej transformacji;
- poprawa konektywności w ramach jednolitego rynku dla wszystkich państw członkowskich, w tym poprzez rozwój i modernizację infrastruktury oraz połączeń międzysystemowych w dziedzinie transportu i energii, łącznie z sieciami energetycznymi.

c) **Badania naukowe i innowacje**

- zachęcanie do innowacyjności, ze szczególnym naciskiem na obszary o wysokim potencjale wzrostu gospodarczego;
- zwiększenie inwestycji w badania naukowe i rozwój, aby osiągnąć cel w zakresie wydatków publicznych i prywatnych wynoszący 3 % PKB;
- ułatwianie wprowadzania do obrotu innowacyjnych produktów i usług, również poprzez wykorzystanie piaskownic regulacyjnych.

d) **Cyfryzacja**

- uwolnienie wartości danych w Europie przy jednoczesnym zapewnieniu prywatności i bezpieczeństwa oraz wykorzystanie rozwiązań w zakresie gospodarki czasu rzeczywistego;
- promowanie wykorzystywania narzędzi cyfrowych w całej gospodarce oraz zwiększenie wsparcia dla przedsiębiorstw i administracji w Unii Europejskiej, aby przodowały w dziedzinie sztucznej inteligencji, obliczeń kwantowych, mikroelektroniki, 6G, Web 4.0 i cyberbezpieczeństwa.

e) **Umiejętności**

- rozwijanie umiejętności i dopasowywanie ich do atrakcyjnych miejsc pracy wysokiej jakości, zwiększanie udziału kobiet i młodzieży oraz promowanie kształcenia i szkolenia zawodowego w celu sprostania wyzwaniom związanym z niedoborem pracowników i transformacją miejsc pracy, w tym w kontekście wyzwań demograficznych.

f) **Obieg zamknięty**

- wspieranie przejścia na gospodarkę o bardziej zamkniętym obiegu w celu poprawy zrównoważoności, obniżenia kosztów nakładów dla unijnego przemysłu i zmniejszenia zależności od surowców pierwotnych, również z wykorzystaniem możliwości oferowanych przez biogospodarkę.

Polityka przemysłowa

17. Rada Europejska dokonała przeglądu postępów w poszczególnych obszarach działania. Wzywa do poczynienia postępów w pracach nad wnioskami dotyczącymi aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie i europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych oraz przyjmuje do wiadomości tymczasowe ramy pomocy państwa w sytuacjach kryzysowych i w okresie transformacji.

Polityka handlowa

18. Rada Europejska przeprowadziła strategiczną dyskusję na temat geopolitycznych aspektów handlu i podkreśliła wkład polityki handlowej w konkurencyjność UE.

Koordinacja polityki gospodarczej

19. Rada Europejska zatwierdza:
- konkluzje Rady z 14 marca 2023 r. w sprawie przeglądu zarządzania gospodarczego;
 - priorytety polityczne zawarte w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego i zwraca się do państw członkowskich, by odzwierciedliły je w swoich krajowych programach reform oraz programach stabilności lub konwergencji;
 - projekt zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro.

III. ENERGIA

20. Rada Europejska podsumowała działania podjęte w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii, zmniejszenia zapotrzebowania na gaz, zapewnienia bezpieczeństwa dostaw i stopniowego wyeliminowania zależności od rosyjskich paliw kopalnych.

21. Chociaż sytuacja energetyczna w Unii Europejskiej poprawiła się, Rada Europejska wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia gotowości i planowania awaryjnego z myślą o kolejnym sezonie napełniania magazynów gazem i sezonie grzewczym. W tym kontekście apeluje do wszystkich zainteresowanych stron, aby w pełni wykorzystały mechanizm wspólnych zakupów AggregateEU za pośrednictwem unijnej platformy energetycznej w celu dalszej poprawy bezpieczeństwa dostaw gazu po przystępnych cenach. Rada Europejska zwraca się do Komisji, by szybko zakończyła ocenę środków nadzwyczajnych przyjętych w 2022 r. i, w razie potrzeby, zaproponowała przedłużenie ich stosowania.
22. Rada Europejska zwraca się do współprawodawców, by szybko osiągnęli porozumienie w sprawie wszystkich istotnych wniosków mających na celu przyspieszenie zielonej transformacji oraz by bezzwłocznie poczynili postępy w pracach nad proponowaną zmianą struktury rynku wewnętrznego energii elektrycznej UE z myślą o zapewnieniu jej przyjęcia do końca 2023 r.

IV. INNE KWESTIE

Migracja

23. Prezydencja Rady i Komisja poinformowały Radę Europejską o postępach w realizacji jej konkluzji z 9 lutego 2023 r. w sprawie migracji. Przypominając o tym, że migracja jest wyzwaniem europejskim, które wymaga europejskiej reakcji, Rada Europejska wzywa do szybkiego wdrożenia wszystkich uzgodnionych kwestii. W czerwcu dokona przeglądu wdrażania.

Stosunki zewnętrzne

24. Po tragicznym trzęsieniu ziemi 6 lutego 2023 r. Rada Europejska przyjmuje z zadowoleniem wyniki konferencji darczyńców na rzecz ludności Turcji i Syrii i wzywa do szybkiej i skutecznej wypłaty zadeklarowanej pomocy.

25. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie ścieżki normalizacji stosunków między Kosowem* a Serbią oraz załącznik realizacyjny do tego porozumienia, wypracowane w ramach wspieranego przez UE dialogu prowadzonego przez Wysokiego Przedstawiciela, jako integralną część postępów tych krajów w drodze do integracji europejskiej, i wzywa obie strony do wywiązania się w odpowiedni sposób i w dobrej wierze z ich odnośnych zobowiązań.
26. Rada Europejska zdecydowanie potępia skazanie wybitnych przedstawicieli białoruskiej opozycji demokratycznej na długie i nieuzasadnione wyroki pozbawienia wolności. Wzywa władze białoruskie do przestrzegania praw człowieka, demokracji i praworządności, do zaprzestania represji, uwolnienia więźniów politycznych i do poszanowania mniejszości.
27. Rada Europejska przyjmuje z zadowoleniem porozumienie w sprawie ram windsorskich i oczekuje szybkiego wdrożenia w dobrej wierze wszystkich uzgodnionych rozwiązań.

*

* *

Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje konferencję ONZ w sprawie wody w 2023 r. i jej Agendę działań na rzecz wody. Uznaje potrzebę zintensyfikowania unijnych i globalnych działań na rzecz wody i podkreśla znaczenie strategicznego podejścia UE do bezpieczeństwa wodnego.

* *Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.*